

Odsherred Lærerkreds - Mundtlig beretning 2017

For næsten nøjagtig et år siden modtog jeg faklen for at bære Odsherred Lærerkreds videre. Det har jeg ikke fortrudt! Det har været et år fyldt med knokleri. Men et spændende år. For jeg kan lide det, og jeg er her stadig. For lærerne i Odsherred Kommune har det også været et år fyldt med knokleri. Men de kan også lide det, og de fleste er her endnu. Det vender jeg tilbage til. Grunden til det er måske fordi, at vi som lærere har et vigtigt job – måske et af de vigtigste.

I DLFs principprogram står der følgende:

”Den danske folkeskole er en væsentlig forudsætning for fundamentet for fællesskabet og demokratiet i et mangfoldigt samfund i konstant forandring. Den er skolen for alle, og den skal give eleverne et kulturelt og demokratisk grundlag og medvirke til at danne et forpligtende fællesskab, hvor den enkelte elev udvikles personligt og fagligt.”

Det vil jeg gerne stå på mål for.

I det forløbne år har vi som lærere i Odsherred stået på mål for en del. Overskrifter i Nordvestnyt af varierende karakter har påvirket mange lærere. En ting er selvfølgelig, hvad en lokalavis vælger som overskrift, men når de danner overskrifter på baggrund af udtalelser fra vores lokale politikere, så må der jo være sagt noget, der kan danne belæg for det. Og når overskrifter som ”Bundkarakter til Odsherred-skoler”, ”Jubler ikke over skoler”, ”Lærerne leverer ikke varen” og så fremdeles er på forsiden, så tror jeg, at det er de færreste, der bliver motiverede til at give den en ekstra skalle!

Så kunne man som medlem af en fagforening ønske, at formanden gik i brechen og råbte tilbage – men det gør formanden ikke! Jeg tror nemlig på ordentlighed og samarbejde og på den direkte kontakt. Derfor kan I heller ikke læse læserbreve og artikler, hvor jeg tager til genmæle over for diverse udtalelser i Nordvestnyt. Jeg tror, at vi bedst når i mål, når vi taler sammen. Og vi taler faktisk sammen i Odsherred kommune. Eksempelvis har jeg månedlige møder med skolechef Frans Falk. Vi kunne ønske os et tættere samarbejde med den lokale skolelederforening, men der er dialog.

Hvis vi vælger at hænge hinanden ud i avisen, er vi jo ikke bedre end de ”utilpassede lømler” i skolegården. Jeg giver altid en kop kaffe på kontoret, så den invitation er hermed givet. Og til jer medlemmer, der tænker, at vi ikke markerer os som fagforening. Sommetider er de ting, vi gør her fra kredsstyrelsen mere usynlige, men det betyder ikke, at vi intet gør!

Kommunalvalg

Men vi har tænkt os at gøre noget, der bliver mere synligt i det kommende år. D. 21. november er der kommunalvalg. Det ønsker vi ikke går ubemærket hen. Vi mener, at det er nødvendigt, at Folkeskolen bliver et af de vigtige temaer i valgkampen. For hvad vil vi egentlig med Folkeskolen i Odsherred Kommune? Har vi en langsigtet plan? Hvad med skolereformen – hvordan går det med implementeringen af den? Er den lange skoledag stadig en god ide – eller skulle vi se på muligheden for at bruge §16B i Folkeskoleloven, hvor man kan omlægge den understøttende undervisning til to-lærertimer? Det har man netop besluttet i

Holbæk kommune - og gør det også i Roskilde og Køge. Hvordan ser det ud med privatskolefrekvensen i kommunen? Er vi tilfredse med, at den fra 2007 er steget fra 16,6 til 21,3?

Her er vores håb også, at vi kan få de politikere, der tog beslutningen omkring kommunens skolestruktur, til at forholde sig til konsekvenserne af den. Det har, trods efterspørgsel, nemlig ikke været en mulighed før. Virker den efter hensigten? Styrket pædagogisk ledelse og optimering af ressourcestyringen. Har vi fået det? Ligesom vi gerne vil høre, hvad mulige nye politikere i vores byråd vil prioritere i forhold til Folkeskolen. I vil i løbet af sensommeren høre mere om vores planer for at bidrage til denne debat.

Målstyring og styringsdiskursen

I modsætning til en del kommuner, er vi ikke her i kommunen blevet præsenteret for det som viceborgmester i Lyngby-Taarbæk, Simon Pihl Sørensen, kalder sekterisk og fascistoidt, nemlig Synlig Lærings-konceptet i form af James Nottinghams udgave af Hatties forskning. Men den målstyring, der ligger i Læringsplatformene – og her hos os i form af Min Uddannelse (det er vist den, vi er nået til), bærer ved til målstyringsbålet. Den målstyring, som Undervisningsministeriet har udledt af Forenklede Fælles Mål er ifølge Andreas Rasch-Christensen, forsknings- og udviklingschef ved professionshøjskolen VIA University College, helt ude af proportioner. Og han burde vel vide det, som formand for den arbejdsgruppe, der i 2013 gik i gang med arbejdet med at forenkle de Fælles mål. Lærere har altid undervist efter mål. Men hvis vi skal gribe i egen barm – og det skal vi

jo nogle gange – så var der givetvis behov for et øget fokus på det. Og det skal jeg da love for, at der kom!

Vi har fra kredsens side efterlyst en evaluering af arbejdet med læringsplatformene – allerede da det endnu hed Educa. I september 2016 kom der fra Evalueringsinstituttet EVA en rapport, der evaluerede, hvordan man mest vellykket fik implementeret en læringsplatform. Den har jeg vist Frans Falk. Der var i pixiudgaven af rapporten 9 trin til en sådan implementering. Nogle af dem lød: Inddrag perspektiver fra medarbejdere. Vær åben og tydelig i kommunikationen, hvis I skifter læringsplatform. Rammesæt kurser, og prioritér ledelsesdeltagelse. Og sidst men ikke mindst: Afsæt god tid til implementeringen. For Odsherreds kommune var det løb jo kørt, da Educa allerede havde gjort sit indtog. Og de gode råd var nærmest brugt med modsat fortegn! Medarbejderne blev via MED-udvalgene inddraget i processen i forbindelse med skiftet til MinUddannelse. Men, jeg mangler inddragelsen i forhold til, hvordan det skal bruges, så det bliver et værktøj, der skaber kvalitet for både elever og lærere. Derfor holder vi fra kredsens fast i ønsket om en evaluering.

Heldigvis tyder det i UVM, hos landspolitikerne og KL på, at man har indset, at det er gået over gevind. Senest med en opfordring i et læserbrev i Politiken fra Marianne Jelved, Jakob Mark og Annette Lind til Undervisningsministeren om at skru ned for de bindende mål.

Det håber jeg medvirker til, at vi igen kan få fokus på det dannelsesmæssige aspekt i Folkeskolen. Hvis målet er elever, der bliver så dygtige som de kan, har de brug for en

undervisning, der har fokus på andet og mere end faglighed. Mange af interessenterne omkring Folkeskolen, f.eks. lærer Mette Frederiksen, og prorektor ved UCSyd Alexander von Oettingen har heldigvis medvind, når de fremfører, at vi skal huske Folkeskolens formål.

I det hele taget er hele styringsdiskursen forhåbentlig ved at vende. Lykkelig var den morgen, hvor jeg på forsiden af Information kunne se en dødsannonce for New Public Management. Når jeg møder folk, som ikke kommer fra skolens verden, kan de finde på at sige: "Ja, men I lærere er jo bare stadig sure over det med lockouten". Men nej, udover at jeg bliver mindet om lockouten pga. de 420 kr., som jeg stadig betaler tilbage for et lån hver måned, fordi jeg var fyret fra mit arbejde i en måned, så er det ikke det, der frustrerer lærerne mest. Nej, det er hele den styring af os som offentligt ansatte, som oser langt væk af mistillid, som fratager os retten og muligheden for medindflydelse og medbestemmelse, der gør os sure – og for nogles vedkommende syge. Så vi krydser fingre for, at nogen er ved at indse, at vi gerne vil vores arbejde. Og vi gør det bedst i fællesskab.

Ledelse/arbejdstid/arbejds miljø

I forbindelse med regeringens nylige nedsættelse af en såkaldt ledelseskommision, udtalte Anders Bondo i en pressemeddelelse følgende: "God ledelse skabes ikke af lederen alene, men i tæt samarbejde med medarbejdere og politikerne. God ledelse skal ske i en anerkendelse af den danske model, og ikke ved at undergrave den med et ensidigt ideologisk fokus på skabelse af et såkaldt øget ledelsesrum eller øget frihed til

ledelse." Det falder vældig godt i tråd med et af kapitlerne i den bog af Bo Hejlskov, som alle medarbejdere fik udleveret til den pædagogiske dag i februar. Det hedder nemlig: Man bliver leder, når nogen følger."

Til den netop afholdte skolekonference i kommunen, hørte politikere, skolebestyrelser, forvaltning, skole- og afdelingsledere og de faglige organisationer – FOA, BUPL og DLF – et oplæg af skoleleder fra Nørre Fælled Skole i København, Morten Østergaard. Hans måde at udøve ledelse på, var et eksempel til efterfølgelse. Han satte i samarbejde med medarbejdere rammen, var til stede og tog ansvaret på sig. Den form for ledelse, hvor medindflydelse og medbestemmelse skinner igennem, ser jeg gerne udfoldet i Odsherred.

I kommunens 3-i-1-måling, der blev gennemført i efteråret, var et af de fem parametre, der blev vurderet lavest, *involvering i beslutninger om forandringer på arbejdspladsen*. Sammen med *balance mellem opgaver og tid* fylder det meget for lærernes trivsel. Når vi ikke føler, at vi har indflydelse på og ikke har tiden til de opgaver, vi skal lave, så oplever vi ikke at lykkes. Og følelsen af at mislykkes er en ret direkte vej til mistrivsel. Det skal vi have fokus på.

De unge lærere, der i disse år bliver ansat, skal som følge af diverse arbejdsmarkedsreformer, regne med at være på arbejdsmarkedet til de bliver omkring 70 år. Hvis man skal lykkes med sit arbejdsliv, til man bliver 70 år, så kræver det et arbejdsmiljø, der er gearet til det. I den handleplan for folkeskolerne i Odsherred, der netop er sendt i høring, er øget trivsel hos medarbejdere en af indsatserne. Det

kvitterer jeg for og tager som en invitation til samarbejde.

Vi har med vores arbejdstidsaftale lavet et tiltag for at afhjælpe de værste følgevirkninger af LOV 409. Og det er en god aftale. Vi har et undervisningsloft på 26 ugentlige lektioner. Det er godt set i forhold til mange andre kommuner. Resultatet af kommunens undersøgelse af tilfredsheden med aftalen var da også, at mange medlemmer er glade for, at der er en aftale, og at aftalen faktisk er ok, men at forvaltningen af den lader noget tilbage at ønske. Når lektionsmængden ikke, som der står i aftalen, afvejes i forhold til mængden af opgaver, eller når opgaverne ikke defineres klart, lader det lærerne tilbage med en umulig opgave. Når opgaveoversigten ikke er fyldestgørende i forhold til planlægning af året, så mange opgaver, som reelt kunne være planlagt, kommer dumpende, så efterlader man aben hos lærerne. Indimellem er svaret til lærerne så, at de må plukke de lavthængende frugter og sænke ambitionsniveauet. Det stemmer bare ikke så godt overens med de mål, vi som kommune sætter for vores skolevæsen!

Sociolog fra Aalborg Universitet, Anders Petersen udtaler i et interview i Folkeskolen: "Rigtig mange mennesker har oplevet at få et vink med en vognstang eller måske et direkte påbud om at slække på kvaliteten af det arbejde, de udfører. Der er en bestemt logik, der går ind og dominerer den fagprofessionelle logik. Det sætter én under voldsomt pres, når man får at vide, at barren ikke skal sættes så højt. Mange bliver bedt om eller udsættes for situationer, hvor de skal aflære sig deres faglighed." Det skal vi have rettet op på. Det kan lade sig gøre i andre kommuner – f.eks. Randers og Fåborg,

hvor man laver aftaler, der giver en ramme om forberedelsen, og sætter tid på opgaverne, så mon ikke vi også i Odsherred kan nå dertil. Det vil vi arbejde for.

På sidste Hovedudvalgsmøde var et af punkterne Den årlige Arbejdsmiljø- og personaledegørelse. Af den fremgår det bl.a., at der er en personaleomsætning på ca. 80 på folkeskoleområdet. Det er da tankevækkende! Vi har brug for at kunne rekruttere og fastholde de dygtige lærere vi har. For vi har brug for dygtige og engagerede lærere, der også har en læreruddannelse. Pr. 01.08.16 var 16 % af de ansatte i lærerstillinger i Odsherred kommune ikke læreruddannede. Og her er der kun tale om de fastansatte lærere. En del af disse har nogle kompetencer, der gør, at de fagligt kan varetage et lærerjob, og det gør de hver dag og er gode kolleger og for en dels vedkommende medlemmer, men den didaktiske baggrund og hele lærerprofessionstankegangen har de jo ikke. Vi har ikke de nyeste tal, for hvor mange ikke læreruddannede der er, men har en ret sikker formodning om, at tallet ikke har været faldende siden august. Hvis vi har vilkår for vores arbejde, der sandsynliggør, at vi kan lykkes, så tror jeg på, at vi kan tiltrække uddannede lærere. Skal vi ikke arbejde sammen for at lykkes med det? Og for nu at citere vores nye personalepolitik i kommunen. "De bedste løsninger skaber vi i fællesskab."

Den involverende fagforening

En af løsningsmulighederne i forhold til mange af de problemer, lærere oplever at stå med, er den involverende fagforening. Et begreb, som formanden, Anders Bondo,

præsenterede sidste forår. Det er udtryk for et ønske om, at hvis vi står sammen og bidrager i flok, så vil vores stemme opleves vægtigere. Det er ikke fordi foreningen kaster håndklædet i ringen og overlader medlemmernes problemer til medlemmerne selv. Det er i erkendelse af, at den viden og det engagement, der ligger hos medlemmerne ude på de enkelte skoler og afdelinger kan bidrage til løsninger.

Når vi som organisation bliver mødt af at samarbejdet med lærerne fungerer fint, men DLF er en hindring for det, så må vi bare sige, at DLF ER lærerne. Med en organisationsgrad på omkring 96 %, så vil det være svært at komme udenom. Ind i mellem bliver vi mødt af ikke-medlemmer, der spørger os eller TR'erne, hvorfor de egentlig skal melde sig ind i DLF. Det er der rigtig mange gode grunde til. Som før nævnt, så skabes de bedste løsninger i fællesskab, og nogle gange bidrager man også med løsninger, som måske ikke umiddelbart kommer en selv til gavn, men man gør det i solidaritet. Vi har på kredsen taget DRs licenskampagneslogan lidt til os og siger: Fagforening, det er noget vi giver til hinanden. For det er jo sådan, at hvis ikke der havde været en fagforening, havde vi f.eks. ikke haft ens forhandlede løn- og arbejdsvilkår. Det tror vi ikke ville fremme et godt arbejdsmiljø - tværtimod. Vi oplever også, at de medlemmer, der virkelig har haft brug for os, f.eks. i afskedssager eller i forbindelse med længerevarende sygemeldinger, er de medlemmer, der giver fagforeningen den bedste anbefaling. Trist, men sandt! Den involverende fagforening er noget I kommer til at høre mere til, da det er noget af det, vi vil arbejde med i det kommende år.

OK18

Selv om det synes at være i god tid, så er arbejdet omkring OK18 allerede godt i gang. I vil jo senere i dag få et oplæg fra Gordon, som vil tegne et billede af, hvad der kan være af muligheder - og måske også udfordringer. I sidste uge var alle vi kredsformænd samlet for at drøfte forskellige muligheder, så hovedstyrelsen kan komme med de foreløbige krav d. 19. maj, hvor kredsformændene igen samles. Inden da, vil vi forsøge at nå rundt til de faglige klubber for at høre jeres tilbagemeldinger på mulige krav. Til september bliver de endelige krav så vedtaget på kongressen.

Bl.a. blev de mindre medlemsgruppers vilkår drøftet. Hos os er det børnehaveklasselærerne, UU og PPR. Dem har vi også tænkt os at tilgodese mere i vores arbejde i det kommende år. Vi vil senere på året invitere jer ind til et møde på kredsen i jeres respektive grupper for at høre, hvordan vi bedst kan hjælpe jer.

Som I sikkert er klar over, og som Anders senere vil komme ind på, er konfliktlån og konfliktkontingent færdigafviklet pr. 01.08. i år. Dvs., at "kassen" er fyldt op igen. Jeg tror ikke at nogen, hverken os eller vores arbejdsgiver, ønsker en konflikt igen, men under alle omstændigheder er vi nu rustede, hvis vi skulle ende der. Og noget af det, vi gerne vil høre både i dag, og når vi kommer rundt til faglig klubmøder, er jo, hvad der skulle til, for at I kunne finde på at stemme nej til et forlig og dermed muligvis risikere at ende i en konflikt.

Kredsstyrelsen

Som jeg også omtalte i den skriftlige beretning, så er vi jo en ny kredsstyrelse. Det bærer vores arbejde nok også præg af, men jeg synes, at vi er godt på vej. Jeg håber, at I alle har været inde på vores hjemmeside, som Lars har shinet gevaldigt op. Bl.a. via vores nyhedsbreve og små videoklip. Anders er kasserer og sammen med Lasse er de vores talknuser, som forsøger at gå bag om alle de tal, der findes om folkeskolen. Både på landsplan og lokalt i kommunen. Som Anders også vil sige noget om, så har vi valgt at kredsens regnskabsføring bliver lavet eksternt af en revisor. Vibeke er kredsens kontakt til Fraktion 4 og kontorets innovative blæksprutte. Vi har alle fem været på en del kurser i løbet af året. Både kvalificering i forhold til selve kredsarbejdet, men også sagsbehandlerkurser. Desuden deltager vi i konferencer og møder i vores forpligtende kredssamarbejde. Lars, Anders og jeg sidder i fagcenterudvalget og jeg sidder i kommunens hovedudvalg. Her stiller Anders desuden op som FTFs arbejdsmiljørepræsentant, der skal vælges til Triomødet i maj. Jeg er i gang med foreningens formandsuddannelse, hvor jeg sammen med 16 andre nye formænd bliver klædt på til jobbet. Så hvis I enkelte gange bliver mødt af et skilt på kontorets dør, hvor der står, at der er lukket pga møde, så er det altså af nødvendighed.

Her vil jeg også benytte lejligheden til at takke resten af kredsstyrelsen, alle TR'erne og AMR'erne for godt samarbejde og for den tillid, I har vist mig som ny formand.

Afslutning

Et af de mest meningsskabende oplæg jeg har hørt i år, var på den arbejdsmiljøkonference, som vi holder sammen i vores forpligtende kredssamarbejde. Her fortalte Ph.d. Helle Hein om forskellige arketyper i en medarbejderskare. Men hun berettede også om andre resultater fra sin forskning. Bl.a. vigtigheden af, hvornår vidensdeling af kompleks viden sker mest optimalt. Den sker nemlig i uformelle og tilfældige møder/pauser. Det betyder, at vi bliver nødt til at skabe rammerne for det. Hun siger: "Det kræver en leder, der går forrest og flere gange om ugen sætter sig derinde (lærerværelset) og har tid til sparring. Selv om en samtale starter med noget privat, så kommer det uvægerligt til at handle om arbejde. Jeg har simpelthen ikke været vidne til samtaler, hvor det private har været i mere end ti minutter ad gangen – så bliver det fagligt."

Min opfordring her skal være: Lad os drikke noget kaffe sammen. Så bliver vi klogere på hinanden og hinandens perspektiver for at løfte opgaven med folkeskolen bedst muligt. Lad os gøre det i fællesskab og i forståelse.

Hermed overgiver jeg beretningen til generalforsamlingen.